

Konsumentverkets rekommendationer för säkerheten vid aktiviteter och evenemang

Säkerhetskrav vid aktiviteter och beredskap för nödsituationer

Syfte och tillämpningsområde

Rekommendationerna gäller för näringsidkare som erbjuder tjänster/aktiviteter till konsumenter/gäster.

Näringsidkaren kan vara en enskild person, ett företag, en förening eller organisation.

Rekommendationerna avser att definiera beredskapen för nödsituationer samt säkerheten vid aktiviteter och evenemang. På Skördefesten gäller det t ex, karusell, ponnyridning, häst & vagn, traktor & vagn, halmhoppning, fyrhjulskörning, äventyrsbanor, skytte, mekanisk rodeotjur, maskindemonstrationer m.m m.m.

Räddnings- och säkerhetsplan

Ett skriftligt säkerhetsdokument skall sammanställas där aktivitetens funktion och säkerhet definieras, tex personalens arbetsfördelning, riskbedömningen, säkerhetsplanen och hur hjälp larmas vid olika slag av olyckor, faror eller skador.

Säkerhetskrav på aktiviteter

Deltagandet i aktiviteten får inte medföra fara för den deltagande gästens hälsa eller egendom. Aktiviteten får inte heller medföra fara eller olägenhet för andra personer som kommer inom dess verksamhetskrets, tex utomstående eller förbipasserande. Aktiviteten skall produceras med hänsyn till miljön och enligt principerna för hållbar utveckling. De anställdas säkerhet skall ses till, enligt arbetarskyddslagen.

Enligt produktsäkerhetslagen ansvarar verksamhetsidkaren för kringaktivitetens säkerhet under hela utförandet.

Aktiviteten skall hela tiden vara säker med hänsyn till respektive deltagargrupp och antalet deltagare. Hänsyn skall tas till de rådande terräng-, miljö-, och väderleksförhållandena samt deltagargruppen (tex barn, ungdomar, äldre personer, rörelsehämmade) och antalet instruktörer.

Verksamhetsidkaren skall på förhand fastställa det maximala antalet kunder/gäster som samtidigt får delta i aktiviteten eller del av den. Verksamhetsidkaren skall också på förhand fastställa vilka krav och begränsningar angående deltagarnas ålder, kondition, färdigheter och övrigt som är påkallade av säkerhetsskäl.

Det skall också fastställas gränser för i hurdana förhållanden aktiviteten kan utföras. Om verksamheten inte är säker, skall aktiviteten inte utföras (tex halka pga regn eller köld, kyla/hetta, åska).

Verksamhetsidkaren skall ha tydliga instruktioner för hur man ska gå tillväga om förhållandena ändras medan aktiviteten pågår. Instruktionerna för förändrade förhållanden skall antecknas i säkerhetsdokumentet och hela personalen skall känna till dem.

Marknadsföring till deltagarna

Enligt konsumentskyddslagen får inte marknadsföring ske som strider mot god sed eller är otillbörligt mot konsumenten. Marknadsföring där det inte framgår uppgifter, där behovet är påkallande, om hänsyn till konsumentens hälsa eller ekonomiska trygghet, skall anses otillbörlig.

Vid marknadsföring får inte lämnas osanna eller vilseledande uppgifter, tex så att konsumenten på ett eller annat sätt får en felaktig uppfattning om en erbjuden aktivitet innehåll eller om något som hänför sig till anskaffningen av den.

Marknadsföring som innehåller korrekta uppgifter kan också vara vilseledande, om information som är viktig för konsumenten utelämnas eller om informationen framställs otydligt.

Säkerhetsdokument

Verksamhetsidkaren skall göra upp ett skriftligt säkerhetsdokument som innehåller minimiuppgifter enligt mallen, i bilaga 1, om hur aktivitetens säkerhet tryggas.

Säkerhetsdokumentet skall gås igenom tillsammans med personalen och de anställda skall med sin namnteckning bekräfta att de förstått innehållet. Säkerhetsdokumentet skall förvaras på en sådan plats där personalen, inklusive vikarier och tillfälligt anställda, lätt kan hitta det.

Säkerhetsdokumentet skall uppdateras när situationer om omständigheter förändras. Personalen skall repetera innehållet i säkerhetsdokumentet regelbundet och säkerhetsdokumentet skall gås igenom vid inskolningen av varje nyanställd.

Säkerhetsdokumentet kan kombineras med en räddningsplan som räddningslagstiftningen förutsätter.

Enligt räddningslagstiftningen är affärsidkaren och även andra sammanslutningar, skyldiga att i sin verksamhet och planering av den, förebygga farliga situationer, ha beredskap att skydda personer, egendom och miljö mot fara och vidta sådana räddningsåtgärder som de på egenhand förmår genomföra. Näringsidkaren är skyldig att göra upp en skriftlig räddningsplan.

Uppgörandet av en skriftlig säkerhets- och räddningsplan hjälper alla tjänsteproducenter att identifiera de nödvändiga åtgärderna för förebyggande av olyckor och räddningsberedskap.

Riskbedömning

Verksamhetsidkaren skall bedöma vilka risker som hänför sig till aktiviteten.

1. Identifieras de faror som hänför sig till verksamheten, i vilka situationer olycksfall kan ske och hurdana de är (t.ex. att någon ramlar, faller eller halkar).
2. Bedöms sannolikheten för och följderna av en olycka
- hur sannolikt det är att en dylik händelse inträffar (osannolikt, tänkbart eller sannolikt)

- huruvida följderna är lindriga, skadliga eller allvarliga (t.ex. blåmärke, benbrott, dödsfall/bestående handikapp)

3. Fastställs åtgärderna för att avvärja farorna, minska riskerna eller förebygga olycksfall.

En riskbedömning som verksamhetsidkaren själv gör (även med utomstående handledning) är bäst för att få verksamhetsidkaren att engagera sig i att handla säkerhetsmedvetet.

Säkerhetsplan

För alla aktiviteter/platsers del skall säkerhetsplanen innehålla följande:

1. En beskrivning av aktiviteten/platsen för aktiviteten

2. Vem som ansvarar för aktivitetens säkerhet, den ansvarige personens ställföreträdare och deras kontaktuppgifter

5. Risker som hänför sig till aktiviteten/platsen

6. Riskhanteringen

- maximalt antal deltagare på aktivitetsplatsen
- begränsningar för aktiviteten (väderleksförhållanden, övriga omständigheter, onykterhet)
- kompetenskrav på instruktörerna
- instruktörernas åtgärder före programmet (t.ex. att kontrollera aktivitetsplatsens och utrustningens säkerhet, bl.a. förstahjälsutrustning, larmförbindelse)
- introduktion och vägledning för deltagarna
- utrustning som används: personlig skyddsutrustning, säkerhetsutrustning
- maskiner och apparater (t.ex. att de uppfyller säkerhetskraven)
- specialutrustning
- brandsäkerhet (t.ex. brandvarnare, hantering av eld, materialens brandsäkerhet)

7. Åtgärder om en kund eller anställd skadas fysiskt

8. Åtgärder vid andra olyckor eller skador (t.ex. brand, kolmonoxidförgiftning)

9. Allmänna anvisningar (t.ex. hantering av eld, varningar för skogsbrand)

10. Åtgärder efter ett olycksfall

- rapportering (t.ex. olycksfallsredovisning)
- information om det inträffade (t.ex. vem som ansvarar för informationen och tillvägagångssättet)
- anmälan till myndigheter (Konsumentverket, arbetarskyddsdistriktet, polisen)
- eftervård (t.ex. transport av den skadade, eventuell krishjälp)

11. Övrigt att beakta.

När säkerhetsplaner för enskilda aktivitetsplatser uppgörs skall särskild uppmärksamhet

fästas i synnerhet vid de aktiviteter som anges som exempel i listan nedan och som kan vara förknippade med stora risker (inom parentes ges exempel på faror som hänför sig till aktiviteterna):

- **aktiviteter där man använder motorfordon, såsom snöskotrar, bilar, terränghjulingar, motorcyklar, mopeder, vattenskotrar mm. (trafikolycka, krock)**
- **aktiviteter med brandrisk (brännskador, rökförgiftning)**
- **aktiviteter på höga höjder (fall, stötar)**
- **ridning i terräng (fall, stötar)**
- **vattenaktiviteter (att falla i vattnet, hypotermi, stötar)**

Listan ovan är inte komplett, utan det kan också finnas andra aktiviteter som är förknippade med stora risker och för vilka det skall göras en omsorgsfull säkerhetsplan.

Olycksfallsredovisning, utredning av orsakerna till olyckor och anmälningsskyldighet

Verksamhetsidkaren skall ha en olycksfallsredovisning som, utöver inträffade olyckor, skall omfatta allvarliga tillbud. Som hjälp vid dokumenteringen av olycksfall kan man använda en anmälningssblankett, där man inför olycksfall och tillbud som deltagarna och personalen råkat ut för samt följderna av dem.

Verksamhetsidkaren kan själv göra upp en anmälningssblankett, där man antecknar bl.a. uppgifter om den skadade, om själva händelsen (tid, plats, orsak till skadan), skadans art, uppgifterna om hur och varför olyckan inträffade samt förbättrings- eller reparationsåtgärder som vidtagits efter olyckan.

Undersökningen och analysen av olycksfall och deras orsaker bildar underlag för riskbedömningen och utvecklingen av säkerhetssystemet. Tack vare olycksfallsredovisningen är uppgifter vid behov tillgängliga när myndigheterna och t.ex. försäkringsbolagen behöver dem. Olycksfallsredovisningen hjälper verksamhetsidkaren att främja sin affärsverksamhet och gör det lättare att ge ytterligare information, om ett olycksfall måste utredas i efterskott.

Enligt produktsäkerhetslagen skall kommunens produktsäkerhetstillsynsmyndighet (hälsoinspektören), länsstyrelsen eller Konsumentverket omedelbart underrättas om olycksfall och särskilt allvarliga tillbud. Tack vare de fallrapporter som man får in på grund av anmälningsskyldigheten får man information om riskbranscherna och kan påverka säkerhetsutvecklingen inom dem t.ex. genom att ta fram branschspecifika säkerhetsanvisningar.

Enligt lagen om tillsynen över arbetarskyddet och lagen om olycksfallsförsäkring skall arbetsgivaren anmäla allvarliga olycksfall som drabbat de anställda till arbetarskyddsmyndigheten och polisen.

DELTAGARE

Begränsningar och utrustning för deltagarna

Verksamhetsidkaren skall ställa tydliga nykterhetskrav. Deltagande i en aktivitet eller en del av den i onyktert tillstånd ökar risken för olycksfall.

Verksamhetsidkaren har alltid möjlighet och skyldighet att förhindra eller avbryta tjänsten med hänvisning till säkerheten. Med deltagarens samtycke kan verksamhetsidkaren

kontrollera alkoholhalten i blodet med en alkometer.

Före programmet skall deltagarna informeras om eventuella fysiska och psykiska riskfaktorer som hänför sig till programmet. Dessutom skall det betonas att det är obligatoriskt att använda personlig skyddsutrustning, där detta krävs.

Barn och unga deltagare

Personer som inte fyllt 18 år skall ha vårdnadshavaren samtycke till att de deltar i aktiviteter med stora risker (t.ex. aktiviteter som tidigare räknas upp). Verksamhetsidkaren skall försäkra sig om samtycket på ett tillförlitligt sätt (t.ex. ett skriftligt lov som vårdnadshavaren undertecknat).

Om personer som är yngre än 18 år deltar i aktiviteter med stora risker med vårdnadshavarens

samtycke, men vårdnadshavaren inte är närvarande, bör verksamhetsidkaren begära kontaktuppgifterna till vårdnadshavarna, så att de kan kontaktas vid behov.

PERSONALEN OCH PERSONALENS FÖRSTAHJÄLPS- OCH SÄKERHETSUTBILDNING

Grundläggande krav på personalen

Verksamhetsidkaren skall utse en säkerhetsansvarig på företaget och en ställföreträdare för honom. Namnet på den säkerhetsansvarige och ställföreträdaren samt deras kontaktinformation och arbetsuppgifter skall antecknas i säkerhetsdokumentet och alla i personalen skall känna till dem.

Det skall finnas tillräckligt med personal med beaktande av verksamhetens natur och omfattning samt antalet kunder.

Utbildning i första hjälpen och säkerheten för personalen

Med beaktande av verksamhetens natur och art skall personalen ha tillräckliga språkkunskaper och färdigheter att ge första hjälpen och vidta räddnings- och första släckningsåtgärder.

Alla anställda skall kunna larma hjälp och känna till de olika sätten att larma hjälp.

Alla anställda skall känna till uppgiftsfördelningen (vem räddar, ger första hjälpen, larmar hjälp, går och guidar fram utryckningsfordon osv.) och hur ledarskapsansvaret bestäms vid en olycka. I fråga om mer riskfyllda aktiviteter (t.ex. de som räknas upp tidigare) skall uppgiftsfördelningen alltid gås igenom innan aktiviteten börjar med tanke på eventuella personbyten.

MASKINER, APPARATER, KONSTRUKTIONER OCH BYGGNADER

9.1 Maskiner och apparater

Maskiner och apparater (t.ex. terränghjulingar, motorsågar och andra handverktygsmaskiner)

skall lämpa sig för aktiviteten och uppfylla de bestämmelser som gäller om dem.

Om kringaktiviteter ordnas på vägar, skall trafiksäkerheten beaktas så att man följer bestämmelserna i vägtrafiklagen och fordonslagen. I terrängtrafiklagen och –förordningen

finns bestämmelser om användning av motordrivna fordon i terräng. Körning i terräng kräver i regel tillstånd.

För maskiner och apparater skall utses en ansvarig person, vars namn och kontaktuppgifter skall antecknas i säkerhetsdokumentet. Maskinerna och apparaterna skall besiktigas och underhållas regelbundet. För besiktningen och underhållet av maskinerna och apparaterna skall man göra upp en underhållsplan och även föra dagbok över underhållet.

9.2 Konstruktioner

Konstruktioner som används vid aktiviteter skall vara hållfasta och säkra och lämpa sig för aktiviteten i fråga. Konstruktionerna skall uppfylla gällande säkerhetskrav (t.ex. byggbestämmelser och eventuella standarder.)

– Äventyrsbanor på låg höjd (aktiviteter på ca två meters höjd) skall uppfylla kraven i Lekredskapsstandarderna.

För underhållet och besiktningarna skall det göras en underhållsplan och även underhållsdagbok skall föras. Det skall finnas en ansvarig person för underhållet och besiktningen och hans namn och kontaktinformation skall antecknas i säkerhetsdokumentet.

Byggnader och inkvartering

När byggnader och utrymmen som är att jämföra med byggnader, såsom tält och grilltak uppförs skall bestämmelserna i Finlands byggbestämmelsesamling följas (bl.a. i fråga om hållfasthet och brandsäkerhet) liksom brandsäkerhetsbestämmelserna enligt räddningslagstiftningen.

SÄKERHETSUTRUSTNING OCH PERSONLIG SKYDDSUTRUSTNING

Säkerhetsutrustning och personlig skyddsutrustning skall lämpa sig för aktiviteten i fråga. De skall uppfylla gällande bestämmelser, bl.a. skall personlig skyddsutrustning vara CE-märkt.

Grenar för vilka deltagarna skall utrustas med en godkänd hjälm är bl.a. cykling, rullskridskoåkning, ritt o.a. motsvarande grenar.

Vid användning av motorfordon skall typgodkända skyddshjälm användas. Godkända skyddshjälm enligt kommunikationsministeriets förordning om två- och trehjuliga fordon samt fyrhjuliga fordon konstruktion och utrustning (1250/2002) är skyddshjälm godkända enligt E-regel nr 22/04 och skyddshjälm som uppfyller kraven i standarden FMVSS 218.

Det skall finnas en namngiven ansvarig person för säkerhetsutrustningen och den personliga skyddsutrustningen.

BEREDSKAP FÖR NÖDSITUATIONER

Beredskap för första hjälpen och räddningsinsatser

Det skall finnas skriftliga anvisningar för nödsituationer. Av anvisningarna skall det framgå vad man skall göra i en nödsituation, vem som ansvarar för vad och hur man får hjälp till platsen (t.ex. teckningar och kartkoordinater).

Av anvisningarna skall det också framgå vad man skall göra efter en olycka: vem informerar om olyckan inom den egna organisationen, till deltagarnas anhöriga, medierna; vem underrättar myndigheterna (Konsumentverket, polisen, arbetarskyddsdistriktet); hur uppföljningen ordnas; hur inträffade olycksfall rapporteras och analyseras.

Vid aktiviteterna skall man ha med sig en tillräcklig och med tanke på aktivitetens art lämplig förstahjälps- och räddningsutrustning, som också skall vara lättillgänglig. Det skall också finnas utrustning som behövs för att hålla patienten varm. Med tanke på eventuell smitta som kan överföras via blodet skall det i förstahjälpsutrustningen också ingå bl.a. engångshandskar och återupplivningsskydd.

Verksamhetsidkaren skall försäkra sig om att hjälp kan tillkallas. Han skall se till att mobiltelefoner fungerar och batterierna är tillräckligt laddade. Personalen skall känna till eventuella skuggområden där aktiviteterna sker. De skall känna till var de närmaste trådtelefonerna finns. Intill fasta telefonanslutningar skall det finnas skriftliga anvisningar för vart och till vilket telefonnummer man skall ringa samt köranvisningar för utryckningsfordon.

Verksamhetsidkaren skall försäkra sig om att det är möjligt att hjälpen kan komma fram till den plats där aktiviteten utförs eller i närheten av den, eller han skall göra upp en aktionsplan med tanke på nödsituationer.

Man bör också reda ut om det finns möjliga landningsplatser för räddningshelikopter. På verksamhetsstället skall det finnas en (i förhållande till riskerna) tillräcklig mängd funktionsduglig utrustning för första släckningsåtgärder. Släckningsutrustningen skall placeras synligt och lättillgängligt samt märkas ut tydligt. I säkerhetsdokumentet skall det finnas anvisningar för hantering av eld inomhus och utomhus.

Evakueringsberedskap

För platser där det kan uppstå ett snabbt utrymningsbehov skall det på förhand göras en skriftlig evakueringsplan. Av planen skall det framgå vem som beslutar om evakuering, hur de som befinner sig på platsen informeras om det, hur personalen skall gå till väga, var utrymningsvägarna finns och vilken deras kapacitet är, var samlingsplatsen finns och hur man konstaterar att personerna är i säkerhet (t.ex. genom att räkna antalet personer). Evakueringen skall planeras med tanke på det s.k. värsta tänkbara scenariot.

DJUR I SAMBAND MED KRINGAKTIVITETEN

I kringaktiviteter i vilka det ingår kontakt med djur (t.ex. ritt, hundspann, husdjursgårdar) skall djuren vara lämpade och utbildade för aktiviteten i fråga. Djuren skall vara vänliga mot både barn och vuxna och deras beteende skall vara tillförlitligt. Verksamhetsidkaren och de anställda skall ha tillräcklig erfarenhet av att handskas med djur.

Verksamhetsidkaren eller en person som han auktoriserat skall hela tiden övervaka aktiviteterna med djuren med tanke på eventuella överraskande situationer.

Verksamhetsidkaren skall uppfylla bestämmelserna i djurskyddslagen och – förordningen om bland annat den plats där djuren hålls, djurens skötsel och sättet att hantera dem.

Av deltagare som inte fyllt 18 år skall krävas att de har föräldrarnas samtycke till att de deltar i dylika aktiviteter.

FÖRSÄKRINGAR

Verksamhetsidkaren skall teckna lagstadgade personförsäkringar för de anställda (pensions- och olycksfallsförsäkringar). Utöver de lagstadgade försäkringarna rekommenderas att verksamhetsidkaren försäkrar både sig själv och sina anställda med frivilliga olycksfallsförsäkringar och dessutom tecknar en ansvarsförsäkring för verksamheten.

Obligatorisk trafikförsäkring skall tecknas för motorfordon också när fordonet t.ex. inte behöver registreras. Bestämmelser om skyldigheten att teckna trafikförsäkring finns i trafikförsäkringslagen.

Bilaga 1

SÄKERHETSDOKUMENT

1. Den säkerhetsansvarige och hans ställföreträdare

- personernas namn och kontaktinformation (telefonnummer)
- definition av uppgifterna

T.ex - att övervaka, planera och ge anvisningar om den allmänna säkerheten

- att utbilda och ordna övningar för personalen
- att ansvara för utrustningen för första släckningsinsatser och första hjälpen
- rapportering och uppföljning av olycksfall och tillbud
- att se till att räddningsvägarna är framkomliga

2. De anställdas befattningsbeskrivningar

- personens namn eller ställning och kontaktuppgifter
- vid behov instruktörens yrkeskompetens, utbildning eller kompetens som intygats av grenförbundet
- definition av uppgifterna
- uppgifter vid olyckor

3. Deltagare och deltagargrupper

- högsta antal deltagare som samtidigt får finnas på aktivitetsplatserna, fastställt av verksamhetsidkaren
- eventuella krav och begränsningar i fråga om ålder, kondition, färdigheter mm.
- deltagarnas utrustning (klädsel, skodon etc. som krävs)
- vägledning för deltagarna (användningen av säkerhetsutrustning och personlig skyddsutrustning, tillvägagångssätt vid nödsituationer)

4. Byggnader och konstruktioner

- namn på den som ansvarar för besiktning och underhåll, kontaktinformation
- lista över byggnader och konstruktioner
- karta/ritning över byggnadernas och konstruktionernas placering
- kontroll och underhåll
- underhållsplan (tidpunkterna för besiktning och underhåll)
- underhållsdagbok (t.ex. antecknas i dagboken)
- var ritningar och hållfasthetskalkyler finns
- möjligheter att ta sig från platserna eller söka skydd samt uppläggnings- och räddningsuppgifter
- brandsäkerhet (förteckning över brandsäkerhetsutrustningen, t.ex. brandvarnare, släckare och släckningsfiltar och deras platser)
- brandinspektioner som utförts (t.ex. antecknas i dagboken)

5. Säkerhetsutrustning och personlig skyddsutrustning

- den ansvarige personens namn och kontaktinformation
- lista över säkerhetsutrustningen och den personliga skyddsutrustningen samt deras förvaringsplats
- besiktning och underhåll
- underhållsplan (tidpunkterna för besiktning och underhåll)
- underhållsdagbok (t.ex. antecknas i dagboken)
- användningsdagbok för klättrings- och nedstigningsredskap (en separat dagbok)

6. Övriga redskap och övrig utrustning (t.ex. idrottsredskap, maskiner och apparater)

- den ansvarige personens namn och kontaktinformation
- lista över redskapen och utrustningen samt deras förvaringsplats
- underhållsplan (tidpunkterna för besiktning och underhåll)
- underhållsdagbok (t.ex. antecknas i dagboken)

7. Riskbedömning och säkerhetsplanering (riskbedömning som täcker hela området)

- vilka risker finns det (fysiska och psykiska risker)?
- vad kan riskerna ha för följder?
- sannolikheten att risken förverkligas och hur allvarlig den är (om det är ändamålsenligt att reda ut)
- åtgärder för att avvärja risker eller förebygga olycksfall (t.ex. användning av säkerhetsutrustning och personlig skyddsutrustning, vägledning för deltagarna, begränsningar i fråga om förhållandena, inskolning av guider och deras tillvägagångssätt
- åtgärder som skall vidtas efter en olycka (uppföljning, information, anmälan till myndigheterna, rapportering, ersättningar)

8. Anvisningar om hur man skall gå till väga vid olycksfall och nödsituationer

- sätten att larma hjälp, reservsystem, anvisningar för larmet
- arbetsfördelning och ledningsansvar
- åtgärdernas ordning och givande av första hjälpen
- förteckning över förstahjälpsutrustningen och räddningsutrustningen samt deras platser

- evakueringsplan
- plan för spaningar
- dagbok om utbildning för nödsituationer

9. Instruktioner för hantering av eld

- hur eld skall hanteras inomhus
- risker i samband med uppvärmning
- risker som hänför sig till ljus och annan belysning
- hantering av olje- eller gasapparater
- åtgärder om elden blir lös
- åtgärder om man känner gaslukt
- åtgärder vid kolmonoxidförgiftning
- hur eld skall hanteras utomhus
- risker och begränsningar i anslutning till att göra upp eld (t.ex. under varning för skogsbrand)
- risker som hänför sig till olika slags kokapparater (t.ex. sprit-, bensin- eller gaskök)
- åtgärder om elden blir lös

10. Olycksfallsredovisning och undersökning av orsakerna till olycksfall

- olycksfall och allvarliga tillbud
- beskrivning av hur olycksfallsredovisningen och –undersökningen har ordnats
- att fylla i olycksfallsblanketten
- att returnera blanketten till den ansvarige personen
- analys av olyckan (t.ex. vilka faktorer ledde till att olyckan inträffade?)
- att tänka ut och vidta förebyggande åtgärder med tanke på motsvarande fall samt utse en ansvarig person och göra upp en tidsplan för åtgärderna
- att informera om det inträffade (ansvarig person och sättet att informera)
- anmälan om det inträffade (Konsumentverket, arbetarskyddsdistriktet, polisen, försäkringsbolaget)

11. Separata säkerhetsplaner för enskilda aktiviteter och/eller aktivitetsplatser enligt anvisningarna i punkt 6.3.

Säkerhetsplanen skall vara så omfattande och detaljerad som det är ändamålsenligt i förhållande till aktivitetens omfattning.

Bilaga 2

DOKUMENT SOM KRÄVS AV VERKSAMHETSIDKAREN, SAMMANFATTNING

1. Marknadsföringsmaterial, t.ex. reklam, broschyrer (frivilligt)
2. Förhandsinformation till deltagarna (i regel till deltagarna i aktiviteter som pågår mer än fyra timmar eller kräver förberedelser, utrustning, fysisk och psykisk kondition och/eller färdigheter)

3. Blankett för hälsouppgifter (frivillig)

4. Säkerhetsdokument med följande bilagor:

- riskbedömning
- säkerhetsplan (om kringaktiviteten består av flera aktiviteter och/eller platser för aktiviteter.

Planen skall uppgöras särskilt omsorgsfullt när kringaktiviteten innehåller högriskaktiviteter)

- en blankett som de anställda undertecknar och där de antecknar det datum då de läst dokumentet

5. Underhållsplaner

- byggnader och konstruktioner
- säkerhetsutrustning och personlig skyddsutrustning
- maskiner och apparater
- övriga redskap och övrig utrustning

6. Verifikation på deltagande i säkerhetsutbildning och –övningar (blankett, där man antecknar

utbildningens datum, teman, deltagarna och ledaren för utbildningen/övningen)

7. Olycksfallsredovisning

- olycksfall
- allvarliga tillbud

8. Användningsdagbok för klättringsredskap och nedfyringsdon (vid behov)

9. Dagbok där man antecknar bl.a.

- besiktning och underhåll av byggnader och konstruktioner
- besiktning och underhåll av säkerhetsutrustning och personlig skyddsutrustning
- besiktning och underhåll av maskiner och apparater
- besiktning och underhåll av övriga redskap och övrig utrustning
- brandsinspektioner
- övrigt, t.ex. antalet kunder/deltagare, speciella grupper

Bilaga 5

ANVISNINGAR FÖR KUNDER SOM DELTAR I KRINGAKTIVITETER

1. Den som erbjuder en kringaktivitet ansvarar för att tjänsten är säker.

Produktsäkerhetslagen
(914/1986).

2. Börja med att läsa de anvisningar som arrangören ger och handla enligt dem.

3. Informera arrangören i förväg (på en blankett eller muntligt) om eventuella rörelsehinder, sjukdomar och allergier. Då kan arrangören vara förberedd och vid behov ändra programmet

så att det är lämpligt.

4. Delta inte i en aktivitet som du känner att du inte klarar av. Det är förståndigt att kunna säga nej.

5. Socialt tryck kan få en del att försöka sig på sådant som de inte klarar av.

6. Ta hand om kompisen, i synnerhet barn och ungdomar!

7. Fråga arrangören om ditt barn kan delta. Följ de ålders- och storleksbegränsningar som arrangören fastställt!

8. Använd personlig skyddsutrustning och annan säkerhetsutrustning! Arrangören delar inte ut dem för att öka spänningen, utan för att skydda dig och de andra deltagarna.

9. Delta inte om du inte är nykter! Om du onykter överskattar du din förmåga och är mindre uppmärksam. Ta också i betraktande att mediciner som är märkta med en röd triangel i allmänhet påverkar reaktionsförmågan och körprestationen.

10. Kom ihåg sedvanliga säkerhetsåtgärder också när kringaktiviteten pågår, såsom att använda bilbälte, lasta fordon på rätt sätt och följa trafikreglerna. Dyk inte ner i vattnet hur som helst.

Använd flytväst när du färdas på vatten! Ta hänsyn till de andra deltagarna och följ arrangörens anvisningar när du handskas med eld.

11. Om du har misstankar kan du fråga den som tillhandahåller tjänsten om företagarens ansvarsförsäkring, instruktörernas yrkeskompetens (hur de har skaffat sin kompetens, vilka kurser de har gått, arbetserfarenhet osv.) och hur man har förberett sig för nödsituationer.

12. En yrkeskunnig och seriös instruktör skämtar inte om säkerhetsfrågor.

13. Försök inte på egen hand utföra ett trick som du har sett i TV eller utfört av ett proffs. Proffsen har den speciella utrustningen som behövs och de sköter om säkerhetsarrangemangen, även om det inte syns eller nämns.

14. Avsikten med denna kringaktivitet är att ge dig positiva upplevelser. Genom att bära ditt eget ansvar och handla säkerhetsmedvetet kan du medverka till det.

Den som arrangerar tjänsten ansvarar för dess säkerhet. Om du tvivlar på säkerheten kan du kontakta kommunens hälsoinspektör, länsstyrelsen eller Konsumentverket, tfn 09-772 61. Du kan också göra en anmälan på Konsumentverkets webbplats (www.kuluttajavirasto.fi)

Har du frågor om säkerheten, kontakta Ålands Miljö- och Hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM), tel 528 600.

Sammanställt av Lena Brenner den 4.9.2009.